

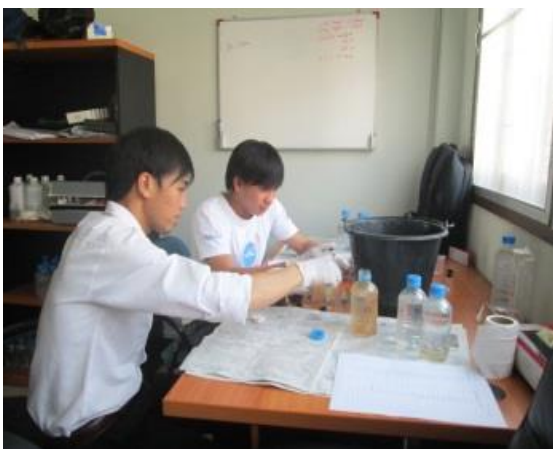
ຄຸນນະພາບນໍ້າໃຕ້ດິນ ຢູ່ທົ່ງພຽງວຽງຈັນ

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນ

- ປະເທດເປັນປະເທດທີ່ອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ກໍ່ມີການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນດັ່ງກ່າວເຂົ້າໃນຫຼາຍຈຸດປະ ສົງ, ໂດຍສະເພາະຢູ່ໃນຊົນນະບົດ
- ຊຸມຊົນໃນທົ່ງພຽງວຽງຈັນໄດ້ອາໃສນໍ້າໃຕ້ດິນເຂົ້າໃນຊີວິດປະຈຳວັນເປັນສ່ວນໃຫຍ່ເຊັ່ນ: ໃຊ້ແຕ່ງກິນ, ດື່ມ ແລະ ໃຊ້ທົດສວນ.
- ການເຂົ້າເຖິງນໍ້າໃຕ້ດິນແມ່ນໄດ້ຫຼາຍວິທີໂດຍການເຈາະນໍ້າບາດານ, ຊຸດນໍ້າສ້າງ ແລະ ໃຊ້ໄດໂຟຟ້າ ຫຼື ຈັກສູບດ້ວຍມັດູດຂຶ້ນມາ.
- ຍັງໃຊ້ເຂົ້າໃນອຸສາຫະກຳປະເພດຕ່າງໆ ແລະ ເຂົ້າໃນໂຮງງານຜະລິດນໍ້າດື່ມ

ຮູບທີ 1: ຊາວສວນກຳລັງທົດຜັກໂດຍໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນ
ພາບ: ສົມພະສິດ ດວງສະຫວັນ

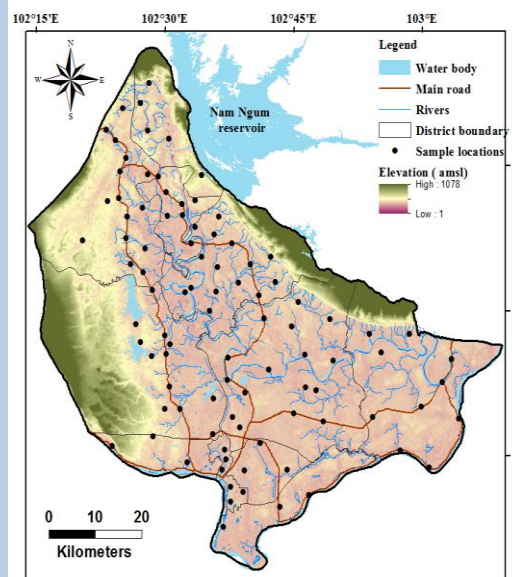
ຮູບທີ 2: ການນໍາໃຊ້ອຸປະກອນ ຄຸນນະພາບນໍ້າຂອງນັກສຶກສາ ມຊ ພາບ: ບຸນດາ ກາທິກິຍັນ

ສະຖານະພາບຂອງຄຸນນະພາບນໍ້າ

- ມີຂໍ້ດ້ານຄຸນນະພາບນໍ້າຂ້ອນຂ້າງມີຈຳກັດນັບທັງຂໍ້ມູນລະດັບທົ່ວປະເທດ ແລະ ຢູ່ໃນທົ່ງພຽງວຽງຈັນ
- ຍ້ອນວ່ານໍ້າໃຕ້ດິນຢູ່ຕື້ນ, ສະນັ້ນບາງກິດຈະກຳເຊັ່ນວ່າ: ການນໍາໃຊ້ປູຍເຄມີ ແລະ ຜຸ່ນເຄມີຈຶ່ງສາມາດຊຶມລົງໃນດິນໄປເຖິງນໍ້າດິນ ແລະ ອາດພາໃຫ້ນໍ້າມີການປົນເປື້ອນ.
- ຖ້າຫາກມີການບໍລິໂພກນໍ້າທີ່ມີການປົນເປື້ອນມົນລະພິດກໍ່ຈະເປັນສາຍເຫດພາໃຫ້ມີພະຍາດຮ້າຍແຮງ
- ປົກກະຕິນໍ້າໃຕ້ດິນໃຊ້ເຂົ້າໃນການບໍລິໂພກຫຼາຍ, ສະນັ້ນລະດັບການປົນຈຸທາດເຄມີ ແລະ ຈຸລິນຊີຕ້ອງຢູ່ໃນລະດັບທີ່ພອດໄພ ອະນຸຍາດໂດຍ: ອຳນາດການປົກຄອງ

ພວກເຮົາໄດ້ເຮັດຫຍັງແດ່?

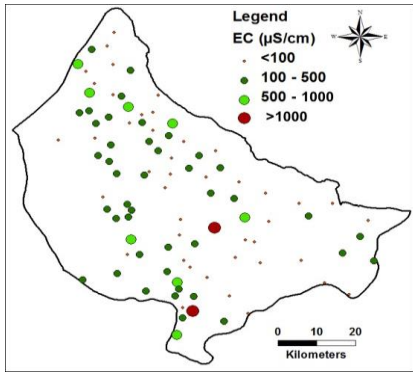
- ທີມງານນັກທໍລະນີອູທິກກະສາດຈາກ ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນໍ້າສາ ກິນໄດ້ລົງເກັບກຳຕົວຢ່າງນໍ້າຢູ່ທົ່ງພຽງວຽງຈັນຈຳນວນ 95 ບ້ານ.
- ຈຳນວນບ້ານດັ່ງກ່າວອນຢູ່ໃນ 12 ຕົວເມືອງ ຂອງແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ນະຄອນຫຼວງ.
- ໄດ້ມີການນໍາໃຊ້ອຸປະກອນວິໄຈຢູ່ພາກສະໜາມເພື່ອວັດແທກບັນ ດາທາດເຄມີຊະນິດຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຄູໂລ, ອາຊິນິກ, ນີຕຼາກ, ເຫຼັກ, ພູໂລ, ເຊື້ອແບກເຕີເຣຍ.
- ວັດແທກລະດັບການຊັກນໍ້າໄຟຟ້າ(EC), ຄ່າເປັນກົດເປັນຕ່າງ(pH).
- ໄດ້ມີການປຽບທຽບກັບລະດັບມາດຕະຖານຄຸນນະພາບນໍ້າທີ່ໄດ້ຢືນຢັນຈາກກະຊວງ: ຊທສ

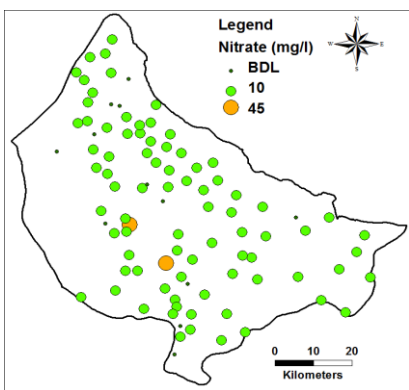
ແຜນທີ່ ກ: ແຜນທີ່ຂອບເຂດການເກັບຕົວຢ່າງ

ພວກເຮົາສຶກສາຮູ້ຫຍັງ?

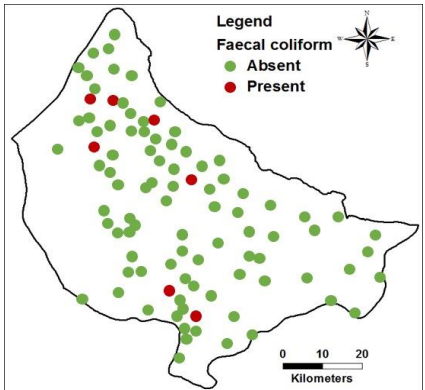
- 6 ບ້ານຂອງຕົວຢ່າງທີ່ໄດ້ລົງເກັບມີຄົວເຮືອນຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນເປັນນ້ຳດື່ມ (ລວມທັງແຕ່ງກິນ)
- 89 ບ້ານໃຊ້ເຂົ້າການ ກະສິກຳ ແລະ ໃນຄົວເຮືອນເຊັ່ນ: ອາບ, ຊັກເຄື່ອງ, ຫ້ອງນ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ
- ນ້ຳໃຕ້ດິນປະກົດຢູ່ໃນລະດັບເລິກສຸດແມ່ນ 9 ແມັດນັບທັງພື້ນທີ່ໂນນພູ, ຊຶ່ງສະແດງວ່າມັນມີຄວາມອ່ອນໄຫຼ ແລະ ສ່ຽງຕໍ່ກັບການປົນເປື້ອນມົນລະພິດ.
- ຄ່າເປັນກົດເປັນຕ່າງ pH ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບ 4 ຫາ 8.2 (ສະເລ່ຍ 5.7).
- ທາດອາຊິນິກ,ເຫັກ ແລະ ຟໄລ ແມ່ນຢູ່ໃນເກນອານຍາດໃຊ້ດື່ມໄດ້

ແຜນທີ່ ຂ: ການຊັກນ້ຳໄຟຟ້າ(EC) ໄດ້ມີການວັດຄວາມເຄັມໂດຍຜ່ານການຊັກນ້ຳໄຟຟ້າເຫັນວ່າຢູ່ໃນລະດັບເພາະສົມ($\leq 1000 \mu\text{S/cm}$), ຍົກເວັ້ນ 2 ບ້ານ; ເນື່ອງຊັບທຶນເຄັມທະເລປະກົດຢູ່ຕື້ນ

ແຜນທີ່ ຄ: ທາດນີຕຼາກ ການປົນເປື້ອນຂອງທາດ ນີຕຼາກໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ 2 ບ້ານ, ເພາະວ່າ 2 ບ້ານນີ້ບໍ່ມີຊົນລະປະທານ, ການປົນເປື້ອນນີ້ອາດບໍ່ສາມາດກະຈາຍໄປຫາບ່ອນອື່ນໆໄດ້

ແຜນທີ່ ງ: ການປົນເປື້ອນເຊື້ອເບກເຕີເລຼຍ: ການປົນເປື້ອນເຊື້ອເບກເຕີເລຼຍໄດ້ພົບເຫັນຢູ່ 7 ບ້ານ, ການປົນເປື້ອນນີ້ອາດມາຈາກນ້ຳເສຍເປັນຕົ້ນເຫດ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະໃຫ້ລັດຖະບານ

- ໃຫ້ມີການຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະພາບນ້ຳໃຕ້ດິນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນກວດກາຄືນໃນບ້ານທີ່ພົບເຫັນມີຄ່າສູງ ເຊັ່ນ: ທາດເກືອ/EC, ທາດນີຕຼາກ, ແລະ ການປົນເປື້ອນເຊື້ອເບກເຕີເລຼຍ ເພື່ອຊອກຫາຕົ້ນເຫດ.
- ຫຼີກເວັ້ນການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນທີ່ເປັນກົດເຂົ້າໃນການກະສິກຳ, ເຖິງແມ່ນວ່າຜ່ານມາຄວາມເປັນກົດ pH ຍັງບໍ່ທັນມີຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ, ແຕ່ອາດມີຜົນຄ້າງຄຽງຕໍ່ການປູກພືດ.
- ການກະສິກຳເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ພາໃຫ້ນ້ຳໃຕ້ດິນມີການເຊື່ອມເສຍຄຸນນະພາບ, ສະນັ້ນຄວນມີການຕິດຕາມກວດກາເພື່ອຫຼີກເວັ້ນອັນຕະລາຍຕໍ່ດ້ານສຸຂະພາບ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະໃຫ້ຊຸມຊົນ

- ບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນເຂົ້າໃນການແຕ່ງກິນ ຫຼື ດື່ມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ພື້ນທີ່ທີ່ພົບເຫັນມີຄ່າທາດອາຊິດເກືອ/EC ຂຶ້ນສູງ ແລະ ພະຍະຍາມຊອກຫາວິທີເອົານ້ຳມາຈາກບ່ອນອື່ນທີ່ປອດໄພ.
- ຄວນເຕືອນໃຫ້ທຸກພື້ນທີ່ມີການກຳຈັດແຫຼ່ງນ້ຳເສຍໃຫ້ດີ, ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນໃນຊຶມຂອງນ້ຳເສຍເຂົ້າຫາແຫຼ່ງນ້ຳໃຕ້ດິນ.
- ໃນບ້ານທີ່ມີຄ່າທາດ ນີຕຼາກຂຶ້ນສູງແມ່ນໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນການໃຊ້ປຸຍເຄມີໃຫ້ໜ້ອຍລົງຢູ່ໃນຊ່ວງທີ່ມີການລະບາຍນ້ຳຊົນລະປະທານ